

PJESĚ

Valerijus ŠRELIS

TANGO

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

PJESĖ **Valerijus ŠERELIS**

TANGO

Kariūnų estetinio lavinimo priemonė

2014

UDK 37.036(075.8)
Ta-102

Atsakingoji redaktorė - Eglė Trataitė-Žebeliene
Viršelio iliustracija - viršilos Ernesto Kuckailio

@ Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, 2014
@ Valerijus Šerelis, 2014

ISBN 978-609-8074-34-5

Bataliono štabas

Mažiausia kariuomenės reguliarioji karinė struktūra (karinis vienetas) yra batalionas. Jis turi savo štabą ir gali veikti savarankiškai, t. y. turi reikalingus etatinius pajūgumus visoms taktinėms funkcijoms vykdyti.

Sausumos pajūg batalionui vadovauja vadas, o štabas yra pagrindinis bataliono vado rankis sprendimo primimo procesui organizuoti ir vykdyti rengiant sąkymus, organizuojant ir kontroliuojant bataliono vado sprendimų/sąkymų vykdymą.

Tipin (standartin) sausumos pajūg bataliono štabą sudaro 6 skyriai. Jiems vadovauja štabo viršininkas.

- a. Štabo viršininkas užtikrina štabo veikimą nustatytu laiku koordinuodamas ir sinchronizuodamas skyrių veiklą.
- b. Stebi žmogiškąjį resursą skaičiuoja, kontroliuoja ir organizuoja personalo papildymą naudojant karinius belaisvius ir registraciją.
- c. S2 (Žvalgybos skyrius) Analizuoja priešų doktriną, taktiką, numato stipriasias ir silpnasias vietas, numato priešų veiksmų eigų variantus, stebi ir analizuoja priešų veiksmus.
- d. S3 (Operacijų skyrius) Organizuoja padalinį karinį rengimą. Rengia operacijos planus ir sąkymus. Koordinuoja ir sinchronizuoja operacijos eigą nuo meta.
- e. S4 (Aprpinimo skyrius) Organizuoja bataliono aprpinimą. Numato tiekimo būdus, kelius ir rajonus. Organizuoja rangos evakuaciją, remontą, sužeistų evakuaciją ir medicininį aprpinimą. Kontroliuoja išteklių kiekį ir būklę.
- f. S5 (Kari ir civili bendradarbiavimo skyrius) Vertina civilinę aplinką ir jos galima taka operacijos rajone. Bendradarbiauja su gyventojais ir vietos valdžią siekdamas sumažinti trukdymą operacijai ir gauti reikalingą paramą operacijai.
- g. S6 (Ryšio skyrius) Organizuoja bataliono ryšių sistemą, tinklus, procedūras, stebi, kaip ji laikomasi. Užtikrina ryšių priemonių remontą.

Parengta pagal FM 101-5 - Staff Organization and Operations - Army

Ižanginis žodis

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija ugdo vadus, kurie nestokoja fantazijos ir kūrybiškumo. Jie yra tie, kurie užtikrina visuomenės saugumą kylant grėsmei, dažnai – iki prasidedant krizei ar karui.

Laiku ir tinkamai pritaikytos žinios ir įgūdžiai – profesionalumo įrodymas. Sprendimas, kurį generuoja karys, kai aplinka ne visada pažištama ir nuspėjama, yra ekstremali kūryba.

Pjesėje „Tango“¹ daugybė koduotų žinučių, kurias, kad būtų teisingai suprastos, reikia dėmesingai perskaityti. „Tango“ tikslas – sudominti, kitaip perduoti nūdienos aktualijas. Atkreipti visuomenės dėmesį į gresiantį pavojų, informacinio karo įtaką kultūrai, tapatumui, intelektui. Kartu ši pjesė supažindina visuomenę su karių veiklos procedūromis, struktūros ypatumais.

Karinis meninis performansas „Tango“ – tai karas. Kultūros apsaugos kovinė grupė (KAKG) kaunasi aplinkoje, kurią galima apibūdinti kaip kinetinio ir nekinetinio mūšio lauką. Kovinės grupės S23 (žvalgybos ir operacijų skyrius), skelbdamas išakymą ir pristatydamas situaciją, informuoja: „Situacija prasta. Priešo pajėgos – TTOMMK (Tarptautinė teroristinė organizacija *Mirtis menui ir kultūrai*) per daugiau nei 20 metų nekinetinės veiklos įsitikino,

¹Tango – tai raidė T iš NATO fonetinės abėcėlės. Taip dar vadinamas taikinys.

kad, „norint išplauti smegenis, jų reikia turėti daugiau, negu reikia išplauti“, todėl nusprendė imtis brutalaus smurto. Teroristinis išpuolis numatytas kultūros renginio metu. Išpuolio tikslas – įbauginti kultūringus piliečius ir priversti juos nebedalyvauti jokioje kultūrinėje veikloje.“

Veiksmo esmė – laukimas. Snaiperių pora lauks savo TANGO (taikinio). Laukimo išvarginti snaiperiai polemizuos įvairiomis temomis, atras filosofines gelmes ten, kur jų galbūt net neturėtų būti. Jie supras, kad yra tarsi lengvai pamišę, tačiau šiuo metu tai tiesiog būtina, nes jie – ieties smaigalys. Užduotis bus įvykdyta...

Pabaigoje TANGO neutralizuojamas. Žiūrovai saugūs. Kova tęsiasi.

Pjesė „Tango“ skatina mąstyti, kelti klausimus, domėtis saugumo aplinka.

Lietuvos karo akademijos Kariūnų teatro studija savo „Tango“ pirmą kartą visuomenei pristatė 2013 m. Vytauto Didžiojo karo muziejaus Karo technikos ir transporto skyriuje per Tarptautinį teatrų forumą. Pasirodymo metu žiūrovai įtraukiami į veiksmą – jie tampa ne tik pasyviais stebėtojais, bet ir dalyviais.

Eglė Trataitė-Žebeliene

Mažiausia kariuomenės reguliarioji karinė struktūra (karinė vienetą) yra batalionas. Jis turi savo štabą ir gali veikti savarankiškai, turi savo pajėgumus visoms taktinėms funkcijoms vykdyti.

LKA kultūros apsaugos kovinė grupė

Sausumos pajėgumų batalionui vadovu yra bataliono vadas, pagrindinis bataliono vadovavimas sprendimų priėmimo procese organizuoti ir vykdyti rengiant sakymus, organizuojant ir kontroliuojant bataliono vado sprendimų/sakymų vykdymą.

Tipinis (standartinis) sausumos pajėgumų bataliono štabas sudaro 6 skyriai. Jie vadovauja štabo

evakuacija ir medicininė aprūpinama. Kontroliuoja išteklių kiekį ir

Viršuje iš kairės: Laurynas Žarnauskas, Tomas Skerstonas, Erikas Laškovas, Edgaras Timinskas, Deividas Ivanauskas, Ugnė Lukošūnaitė, Justina Savickaitė, Jonas Averka, Kristina Putnaitė, Tadas Žičevičius, Vaidas Jakimavičius, Haroldas Grabauskas, Arentas Stonys, Algirdas Spurga, Dainius Ridzevičius, Tadas Jurkštas, Ignas Stankus, Eglė Trataitė-Žebelienė, plk. ltn. Valerijus Šerelis

Organizuoja bataliono ryšių sistemą, tinklus, procedūras, stebi, kaip j laikomasi. Užtikrina ryšių priemonių remontą.

Kęstučio Dijoko nuotrauka

Parengta pagal FM 101-5 - Staff Organization and Operations -

VEIKĖJAI

Kovos dvasia Mistinė atgamtinė būtybė

Balsas už kadro

KULTŪROS APSAUGOS KOVINĖ GRUPĖ (KAKG):

KAKG vadas Kultūros apsaugos kovinės grupės vadas

S23 viršininkas Žvalgybos ir operacijų skyriaus viršininkas

S46 viršininkas Logistikos ir ryšių skyriaus viršininkas

Snaiperis

Spoteris¹

EAEV Eskortavimo ir apsaugos elemento vadas

EAEK1 Eskortavimo ir apsaugos elemento karys 1

EAEK2 Eskortavimo ir apsaugos elemento karys 2

EAEK3 Eskortavimo ir apsaugos elemento karys 3

EAEK4 Eskortavimo ir apsaugos elemento karys 4

RAMYBĖS DRUMSTĖJAI:

RD1 Ramybės drumstėjas 1

RD2 Ramybės drumstėjas 2

RD3 Ramybės drumstėjas 3

RD4 Ramybės drumstėjas 4

TANGO TTOMMK² operatorius

PROJEKTO KOORDINATORĖ – Eglė Trataitė-Žebelienė

¹Spoteris (angl. spotter) – kar. slengas – ugnies koreguotojas

²Tarptautinė teroristinė organizacija Mirtis meni ir kultūrai

Mažiausia kariuomenės reguliarioji karinė struktūra (karinis vienetas) yra batalionas. Jis turi savo štabą ir gali veikti savarankiškai, t. y. turi etatinius pajūmus visoms taktinėms funkcijoms vykdyti.

Tango

Sausumos pajūg batalionui vadovauja vadas, o štabas yra pagrindinis bataliono vado rankis sprendimo primimo procesui organizuoti ir vykdyti rengiant sakymus, organizuojant ir kontroliuojant bataliono vado sprendimų/sakymų vykdymą.

Tipin (standartin) sausumos pajūg bataliono štabą sudaro 6 skyriai. Jiems vadovauja štabo viršininkas.

Štabo viršininkas

Štabo viršininkas užtikrina štabo užduočių atlikimą nustatytu

Dainius Ridzevičius

Andrius Kubiliaus nuotrauka

S5 (Kari ir civili bendradarbių ryšio sistema) Vertina civilinę aplinką ir jos galimybę palaikyti bendradarbiavimą su gyventojais ir vietos valdžia siekdamas sumažinti trukdymą operacijai ir gauti reikalingą paramą operacijai.

S6 (Ryšio skyrius)

Organizuoja bataliono ryšio sistemą, tinklus, procedūras, stebi, kaip ji laikomasi. Užtikrina ryšio priemonių remontą.

1-oji scena. Scena tuščia. Į salę įžengia 5 kariai. Tai - KAKG eskortavimo ir apsaugos elementas. Jie užima pozicijas. Elemento vadas pristato situaciją.

EAEV

- Laba diena. Esu Kultūros apsaugos kovinės grupės Eskortavimo ir apsaugos elemento vadas. Po kelių minučių prasidės Lietuvos karo akademijos Kariūnų teatro studijos karinis meninis performansas TANGO.

Plojimaiu

Tylos!

Čia galioja dvi taisyklės. Pirma - nebandykite išeiti! Saugumas - mūsų didžiausias rūpestis. Jei nepastebėjote, salėje yra ginkluotų karių. Tai - KAKG apsaugos elementas. Jie visus įleidžia, bet nieko neišleidžia. Taigi, nebandykite išeiti - jie neišleis. Ginklo naudojimo taisyklės leidžia jį naudoti legaliai.

Užtaisomi ginklai

Antra taisyklė - laikykitės tylos procedūrų, t. y., kol vyksta performansas, nekalbėkite! Mobiliojo ryšio ir kiti garsus skleidžiantys prietaisai turi būti išjungti.

LAIKO ašis.

Prasidės, kai aš pasakysiu...

T. y. nebus skambučių, skambučių nebus, tiesiog prasidės, kai aš pasakysiu: „Prasideda!“ Tęsis tol, kol nustatysim ir neutralizuosim TANGO. Patikimi žvalgybos šaltiniai pranešė, kad jis čia tikrai yra.

Pabaiga - kodinis žodis „Labanaktis“. Kartoju: „Labanaktis.“ Kai tik išgirsite „Labanaktis“, tai ir bus pabaiga.

Na, lyg ir viskas. Prašau dėmesio ir tylos. „Prasideda“.

2-oji scena. Kovinė dvasia ateina iš salės.

Kovos dvasia

Reikia drąsos išsikraustyti iš proto
Nes nesuvokiama, kas bus po to
Ir jeigu manai, kad pasaulis spalvotas
Reikia akis užklijuoti labiau

Lieka vaizdai izoliaciniuose juostose
Mano tai filmas ir mes
Jame aplaizyti ir užklijuoti
Kas voka ir pašta dėžutė išmes
Nes...

Viskas, ko nėra, dar gali būti
Eik tiek, kiek matai už ribos
Kinas, jame – izoliacinės juostos
Jas irgi kažkas užklijuos

Lakios vaizduotės ištroškęs laka
Ir laukia komandos „Salia“
Niekai nesibaigia, niekai nesibaigia,
niekai nesibaigia
Juosta žalia

3-oji scena. Į sceną žygiuoja KAKG. Scenoje prietema, apšviesta tik ginklų dėžė, nuo kurios skelbiamas įsakymas.

S23 viršininkas – Laba diena. Esu Kultūros apsaugos kovinės grupės S23 skyriaus viršininkas. Dėmesio! Skelbiu įsakymą, slaptą įsakymą, tokį slaptą, kad jo net nėra.

Situacija. Situacija prasta...

Priešo pajėgos – TTOMMK per daugiau nei 20 metų nekinetinės veiklos įsitikino, kad, „norint išplauti smegenis, jų reikia turėti daugiau, negu reikia išplauti“. Todėl buvo nuspręsta imtis šiurkštaus smurto. Teroristinis išpuolis numatytas kultūros renginio metu. Išpuolio tikslas – įbauginti ir priversti vis dar kultūringais ir sąmoningais save laikančius piliečius nebedalyvauti jokioje kultūrinėje veikloje. Priešo buvimo vieta nežinoma, jis puikiai išmano konspiraciją ir priedangą.

Manoma, kad išpuolį įvykdys sprogdintojas savižudis. Jis yra TANGO – taikinyš. Labai svarbu sušokti³ TANGO, iki jis to pats nepadarė.

Aplinkui bus daug žmonių, kurių saugumui yra iškilęs pavojus.

O dabar KAKG vadas paskelbs uždavinį.

KAKG vadas Laba diena. Esu Kultūros apsaugos kovinės grupės vadas.

Uždavinys – š. m. kovo 11 d. snaiperių porai Golf ir Papa Gedimino pr. 4^a kultūringai neutralizuoti TTOMMK operatorius, siekiant užtikrinti saugumą kultūros renginio metu.

³T.y. neutralizuoti.

⁴Skelbdamas uždavinį Kultūros apsaugos kovinės grupės vadas nurodo laiką ir vietą, kurioje tuo metu rodomas performansas.

Kartoju:

Uždavinys – š. m kovo 11 d. snaiperių porai *Golf* ir *Papa* Gedimino pr. 4 kultūringai neutralizuoti TTOMMK operatorius, siekiant užtikrinti saugumą kultūros renginio metu.

S23 viršininkas – Vykdymas.

Ketinimai mūsų, kaip visada, geri. Karlas fon Klauzevicus pasakytų: „Kiekvieno karo tikslas – geresnė taika.“

Tikslas – iš uždavinio.

Galutinis rezultatas – TANGO neutralizuotas.
Civilijų aukų išvengta. Mes – namie.

Uždavinys bus vykdomas 3 fazėmis:

– Infiltracija – Veiksmai objekte – Eksfiltracija

Veiksmai objekte.

Prasideda atvykus į objektą. Baigiasi, kai TTOMMK operatorius nustatytas ir sunaikintas. Priešo nenustačius, laukti atskiuro nurodymo. Nurodymo negavus, tęsti užduotį, iki atsiras užduočiai nutraukti būtinų kriterijų.

Parama ugnimi – tiek, kiek patys pasiremsite.

Inžinerinė parama – tokia pat kaip ugnimi.

Koordinuojamosios instrukcijos:

– Ribos. Tiems, kas nemato ribų, jos bus kitur.
– Laikas, vieta ir veiksmas užtikrina netikėtumą.
Užduoties nutraukimo kriterijai – kariai sužeisti arba ginklai sugadinti.
Užduoties vykdymo laiko riba – žiūrovams išėjus ir išjungus šviesas.

Iškart grįžus į nuolatinę dislokacijos vietą – karštas aptarimas, po karšto aptarimo – šaltas dušas.

SPINai (specialiosios instrukcijos). Planas B – jūsų problemos. Planas C – mūsų.

Pavykusios slaptos operacijos yra tos, kurios vis dar lieka slaptos, net jeigu nepavyko.

Aprūpinimą ir valdymą pristatys Kultūros apsaugos kovinės grupės S46 skyriaus viršininkas.

S46 viršininkas – Laba diena. Esu S46 skyriaus viršininkas.

Aprūpinimas:

Apsirūpinat savarankiškai.

Sužeistųjų evakuacija vykdoma nebus, o jeigu bus, tai tik po užduoties įvykdymo. Kaip kiekvienas pilietis, galėsite paskambinti 112.

Valdymas ir vadovavimas:

Vadaviečių vietos: dabar – čia, o paskui – kur reikės.

Ryšiai:

Pagrindinis ryšys – radijo atsarginis mobilusis telefonas. Svarbiausia – atsarginės baterijos.

Radijo ryšio patikrinimas – būtinas, tik nekvailiokit operacijos metu, chirurgas išsigąs, budeliu pavirs.

Radijo ryšio užmezgimas – tik nenumatytais atvejais. Jeigu atvejai numatyti, apie tai pranešti nereikia.

Šaukiniai:

Snaiperių pora – *Golf* ir *Papa*
Snaiperis –

Snaiperis (*atsistoja*) – „AŠ!“

S46 viršininkas – Šaukinys – *Golf* (snaiperis atsisėda)

Tadas Žičevičius, Tomas Skerstonas, Jonas Averka

Andriaus Kubiliaus nuotrauka

Spoteris -

Spoteris (*atsistoja*) - „Aš!“

S46 viršininkas - Šaukinys - *Papa* (spoteris atsisėda)

Vadas - *Romeo* - vyresnioji stotis

Vado vadas - *Džiuljeta*

Dažniai - kaip visada.

Slaptažodis - slaptas.

Kodiniai pranešimai:

Neutralizavus TANGO kodinis pranešimas: „Yra trys pagrindinės spalvos, tai juoda ir balta.“ Kartoju: „Yra trys pagrindinės spalvos, tai juoda ir balta.“ Kartoju, nors gal ir ne...

Ketinus šokti, bet TANGO nepasitvirtinus, kodinis pranešimas - *Valsas*. Kartoju: *Valsas!*

Priedai:

Vitaminas C ir kiti maisto papildai.

Kas su šypsena, tas ne vienas.

4-oji scena.

Balsas už kadro - Sveika, gerbiamoji publika. Esu balsas už kadro. Norėčiau trumpai papasakoti, kas po galais čia vyksta. Štai čia - snaiperių pora *Golf* ir *Papa*, kitaip tariant, *Gražus* ir *Protingas*. Na, o jie vyksta į kovinę užduotį, kurios tikslas - neutralizuoti TANGO.

Snaiperis ir spoteris kažką burbėdami išeina į poziciją.

Balsas už kadro - *Tango* - tai raidė T iš NATO fonetinės abėcėlės. Kaip A - *Alfa*, B - *Bravo*, F - *Fokstrot*, R - *Romeo*, J - *Džiuljeta*. Šekspyras neturėtų dėl to supykti. O *Tango* - ne tik raidė. Taip vadinamas taikiny. Kai snaiperis klausia: „Gal pašokam?“, klausia visai ne to...

Gražus ir Protingas pozicijoje jau kelias paras. Minimaliai valgo ir geria. Gerti geriau naktį, nes, kai karšta, skysčiai išgaruoja greičiau. Įtampa ir nuovargis daro savo. Snaiperis nori šauti, padėti savo „tango“ į vietą, ir viskas. Darbas bus baigtas. Bet dar ne dabar. Laukimo išvarginti jie polemizuoja įvairiomis temomis, atrasdami filosofines gelmes ten, kur jų neturėtų būti. Jie puikiai supranta, kad yra tarsi lengvai pamišę, tačiau šią būseną vis dar kontroliuoja.

Jie – ieties smaigalys. Užduotis bus įvykdyta...

Laukimas žudo.

5-oji scena. Kovos dvasia stebi snaiperių poziciją ir kreipiasi į juos.

Kovos dvasia

*Arkasuose lajja
Ka ten lindom
Geriau ateiti nelaukta, negu laukti*

Snaiperis – Iš kur atsiranda teroristų?

Spoteris – Iš kur ar kodėl?

Snaiperis – Na, kodėl?

Spoteris – Kodėl ar dėl ko?

Snaiperis – Kodėl, dėl ko – koks skirtumas?

Spoteris – Kodėl ir dėl ko – tai tikslas ir priežastis, kaip višta ir kiaušinis.

Snaiperis – Saugokim paukščius. Mėgstu kiaušiniene su lašinukais.

Spoteris – Taip, kiekvienas žmogus gyvena vadovaudamasis savo vertybių sistema, net

nesusimąstydamas kodėl. O jeigu imtumėm ir paklaustumėm: „Kodėl“ – tai priežastis ar tikslas?

Snaiperis – Eik tu...

Spoteris – Jau buvau. „Tikslas pateisina priemones, jei tik yra kas pateisina tikslą.“ Taigi priežastis ir yra tai, kas pateisina tikslą.

Snaiperis – Tai kokia gi priežastis?

Spoteris – Kartą Che Guevara pasakė: „Rizikuodamas pasirodyti juokingas, norėčiau pasakyti, kad tikrojo revoliucionieriaus varomoji jėga yra meilė.“

Snaiperis – Meilė? Ar mes čia vis dar apie teroristus?

Spoteris – Taip.

Snaiperis – Ir apie meilę?

Spoteris – Taip, tarp meilės ir neapykantos – tik vienas žingsnis.

Tadas Žičevičius, Tomas Skerstonas

Kęstučio Dijoko nuotrauka

Snaiperis - Tarp drąsos ir kvailumo - dar mažiau...

Salėje pastebėtas nesankcionuotas judėjimas - potencialus TANGO.

Snaiperis - Tai gal pašokam?

KAKG apsaugos ir eskortavimo elementas atkuria tvarką.

Spoteris - Ne, tai ne mūsų tango...

Spoteris - *Romeo, čia Papa. Romeo, čia Papa,* pranešimas, klausau.

S46 viršininkas - *Papa, čia Romeo, siųskit.*

Spoteris - „Valsas“, kartoju: „Valsas“.

S46 viršininkas - Supratau. Ryšio pabaiga.

VALSAS - Audiovizualinė šešėlių teatro projekcija. Skamba grupės „Delčia“ kūrinio „Walzas“ ištrauka

Šis lėtas šokis,

Šis mūsų šokis,

Mes viens prie kito prisiglaudę...

Spoteris - Ar teko girdėti pasaką apie tris sesutes?

Snaiperis - Gal ir teko, turėtų būti panašu į tris broliukus.

Spoteris - Beveik, taigi... Buvo taip... Gyveno kartą trys sesutės: Istorija, Teorija ir Doktrina. Vyriausioji buvo Istorija. Ji pasakojo, kaip viskas buvo, o žinojo ne viską, kai ką pamiršo arba kalbėti tiesiog nenorėjo...

Snaiperis - Pamenu, pamenu. Ir Vinstonas Čerčilis tarė: „Istorija bus man palanki, nes aš ketinu ją rašyti.“

Spoteris - Negaliu ginčytis. Dažniausiai istorijos

yra pamokančios, ir, jei nėra tinkamų pavyzdžių, tai turbūt netinkami pavyzdžiai tinka dar labiau.

Snaiperis - O antroji sesuo?

Spoteris - O antroji sesuo labai norėjo mokytis ir klausėsi itin idėmiai. Taigi, Teorija mokėsi ir pasakodavo ne tik apie tai, kas jau buvo, bet ir - ką tai reiškia. Trečioji sesuo, Doktrina, klausydama vyresniųjų, jau galvojo, kaip turėtų elgtis.

Snaiperis - Bet doktrina - ne dogma.

Spoteris - Ne. Todėl ir sakoma, kad išimtis tik patvirtina taisyklę.

Snaiperis - Svarbu kalbėti taisyklingai.

Spoteris - Tai jau teorijos užduotis - susitarti dėl pavadinimų ir sampratų.

Snaiperis - Iš pradžių reikia kalbėtis. Kas daugiau kalba - mažiau šaudo.

Spoteris - Taip, bet dėl to ir sąvokas suvokti reikia panašiai.

Snaiperis - Suvokimas protu skiriasi nuo suvokimo jausmais, o jei dar vertintumėm suvokiančiojo gebėjimą suvokti...

Spoteris - Vogti - negražu!

Snaiperis - Meluoti - negražu!

Spoteris - O jeigu melas labai gražus?

Kovos dvasia supasi supynėse.

Kovos dvasia

*Labas, nuogas karaliau
Leisk ir man tau pameluoti
Linok, karalienės suknelė - nuostabi*

Snaiperis - Žiūrėk, va mes gulime pasaloje ir laukiame išpuolio, ar ne? Tai kas kontroliuoja teritoriją - jie ar mes?

Spoteris - Negirdžiu.

Snaiperis - Nesupratau.

Spoteris - Na, kai sakai „žiūrėk“, aš neprivalau klausytis ir dėl to negirdžiu.

Snaiperis - Gerai, klausyk. Kartoju klausimą.

Spoteris - Nekartok, girdėjau. Čia kaip sūris. Sūrio skylutės vis tiek yra sūris, nors jo tenai ir nėra. Rakto skylutė - visiška priešingybė, nes gali būti ir be rakto, ko nepasakytum apie sūrį.

Snaiperis - Ką tu rūkai?

Spoteris - Nerūkau, bet, jeigu nori atsakymo, mažiau sūrio - daugiau skylių, daugiau skylių - mažiau sūrio. Priešo užimta teritorija mums ne naujiena.

Dainius Ridzevičius, Vaidas Jakimavičius, Tadas Jurkštas,
Kristina Putnaitė Kęstučio Dijoko nuotrauka

Kovos dvasia

Kažkada man be gėdos melavo mama
Ji melavo, kad tetis melavo
Ji kalbėjo, kad tetis nebuvo kare
Aš žinau - mano tetis kariavo

Jis moki mane teisingai skaityti
Ne tik tai, kas yra parašyta
Kaip apginti teisingus grūdus nuo pelių
Pasakyta - dar nepadaryta

Jis moki mane, kad žodis „tiesa“
Reikalauja neduot kvailiui kelio
Mandagumas - klaida, jei mus nori apgaut
Kas galėtų pakirst kojas melui

Jis moki mane, kad kartais teišus
Dar nereiškia, jog yra teisingas
Pripažinti klaidas gali drąsus
Apsukrus gali elgtis klaidingai

Jis kovoja už tai, kad aš būčiau stiprus
Patį galėčiau nusprent, ką daryti
Pavėsinėjus giliau, nepasiduot
Jėcosmes ir yra nugalėti

Mama, nepryk, mes dabar saugesni
Mes kasdien pavirtinkam pavoju
Mes nebijam tamsos, bet „tas“ tamsoje
Bija mūsų, nes mes patys galvojame

Spoteris - Ką galvoji?

Snaiperis - Gert noriu.

Spoteris - Negerk, avinėliu pavirsi.

Snaiperis - Ar žinai, kad yra tokių dujokaukių, kurių nenusiėmęs gali atsigerti?

Spoteris - Žinau. O tu ar žinai, kad yra tokių dujokaukių, kurių nenusiėmęs gali rūkyti?

Snaiperis - Aš neberūkau.

Spoteris - Ir kodėl?

Snaiperis - Todėl, kad tai - nesąmonė.

Spoteris - Nesąmonė - tai priežastis ar pasekmė?

Snaiperis - Ir priežastis, ir pasekmė gali būti nesąmonė, bet jeigu tokia pasekmė ir yra tikslas, tai jau sąmoninga nesąmonė.

Jonas Averka, Tadas Žičevičius

Andriaus Kubiliaus nuotrauka

Spoteris - Tu šiandien kažkoks labai sąmojingas.

Snaiperis - Tai gal parūkom?

Spoteris - Tu gi nerūkai. Be to, rūkantis karys - geras taikinyš.

Snaiperis - Gal mirti bijai?

Spoteris - Nebijau numirti, bijau negyventi.

Snaiperis - Pamenu, kartą sakė toks Einšteinas, jog mirties baimė yra mažiausiai pateisinama iš visų baimių dėl to, kad tam, kuris yra miręs, nieko nutikti jau nebegali.

Kovos dvasia pozicijoje kartu su snaiperiu ir spoteriu.

Kovos dvasia

*Mirtis mano dainose - profesija
Mes to mokomsi ir mokame tū
Galim baigti bevaives diskusijas
Suarbiau nei „už ką“ yra „dėl ko“*

*Mirtis mano dainose šypsosi
Finale distancijos ji bus iverkta
Greičiai ir atstumai nuolat keičiasi
Pastangos rodo, ko ji verta*

Spoteris - Ar žinai, kas bendra tarp fokstroto ir tango, be to, kad tai yra NATO fonetinės abėcėlės raidės.

Snaiperis (pamastęs) – Pasiduodu.

Spoteris – Asile tu, tai – šokiai!

(Pauzė)

Snaiperis – Kiek?

Spoteris – Atstumas 314,159...

Snaiperis – Nenervink, nereikia taip tiksliai, perfekcionistas mat atsirado.

Spoteris – Oi, o tu žinai, kas esi?

Snaiperis – Na, na?

Spoteris – Perforatorius.

Salėje pastebėtas nesankcionuotas judėjimas – potencialus TANGO.

Snaiperis – Tai gal pašokam?

KAKG apsaugos ir eskortavimo elementas atkuria tvarką.

Spoteris – Ne, tai ne mūsų tango...

...

Spoteris – *Romeo, čia Papa, Romeo, čia Papa*, pranešimas, klausau.

S46 viršininkas – *Papa, čia Romeo*, siųskit.

Spoteris – *Valsas*, kartoju: *Valsas*.

S46 viršininkas – Supratau. Ryšio pabaiga.

VALSAS – Audiovizualinė šešėlių teatro projekcija. Skamba grupės „Delčia“ kūrinio „Walzas“ ištrauka

Šis lėtas šokis,

Šis mūsų šokis,

Mes viens prie kito prisiglaudę...

Kristina Putnaitė

Andriaus Kubiliaus nuotrauka

Spoteris – Klausyk, o Vilnius – civilizacija ar ne?

Snaiperis – Nesąmonė.

Spoteris – Taip. Žodis „civilizacija“ lotyniškai – „didelis miestas“. Pas mus didesnio nėra, tai – civilizacija.

Snaiperis – O kaip vadintųsi „didelis kaimas“?

Spoteris – Žemės ūkio bendrovė.

Spoteris – Žiūrėk, 9 valanda – mergina.

Snaiperis – Kuri vieta?

Spoteris – Antra iš dešinės, 6 eilė.

Snaiperis – Tai gal pašokam?

Spoteris – Aš tai pašokčiau, bet gal šįkart ne tango.

Snaiperis - O aš čia muzikantas, ar kaip?

Spoteris - Megztukas įtartinas. Vis mažtau, ar ne per karšta jai.

Snaiperis - Oho, koks rūpestingas! Tai kam man sakai?

Spoteris - Mažtau, gal ji ką nors slepia, ar panašiai...

Snaiperis - Rodeno *Mažstytojas*.

Spoteris - Don Kichotas! Va, mes tuoj pulsime malūną.

Snaiperis - Na, ir kada gi mes jį pulsime?

Spoteris - Tada, kai vėjas nurims.

Snaiperis - O kodėl?

Spoteris - O todėl, kad malūnas labiausiai pažeidžiamas, kai vėjo nėra.

Snaiperis - O jeigu tai vandens malūnas? Asile tu...

6-oji (kraštinė) scena

Staiga išbėga TANGO. Tai TTOMMK operatorius, kurio liemenė prikrauta sprogmenų ir matyti prie jų prijungti laidai.

TANGO - Mirtis manui ir kultūrai! Bukimo nenugalėsit!

Snaiperis šauna, TANGO krenta.

KAKG apsaugos ir eskortavimo elementas pagal SVP (standartines veiklos procedūras) įvertina pavojų, neutralizuoja sprogmenis ir išneša TANGO.

Spoteris - Koks tas trumpas kodinis pranešimas?

Edgaras Timinskas, Arentas Stonys, Haroldas Grabauskas,
Algirdas Spurga

Kęstučio Dijoko nuotrauka

Snaiperis - „Yra trys pagrindinės spalvos, tai - juoda ir balta.“

Spoteris - Gerai.

Ir radijo ryšio priemonė praneša:

Spoteris - *Romeo*, čia *Papa*, *Romeo*, čia *Papa*, pranešimas. Klausau.

S46 viršininkas - *Papa*, čia *Romeo*, siųskit.

Spoteris - *Romeo*, čia *Papa*: „Yra trys pagrindinės spalvos, tai - juoda ir balta.“ Kartoju: „Yra trys pagrindinės spalvos, tai - juoda ir balta.“

Kovos dvasia

Kristina Putnaitė

Kęstučio Dijoko nuotrauka

Kaip nugalėt šėvili
Jei nežinai, kienu
Ir ko jis čia atėjo
Kalbetis ar kovot
Galbūt jįsai nenori
Nūstoti musms šivesos
Galbūt, bet mes nežinom

Kas tas šivesos šaltinis
Kur degina akis
Galbūt visai ne priešas
Šėvilis, kuris kris
Klaida, sklaida, kvailumas
Ir draugiška ugnis
Galbūt, bet mes nežinom

Eini kasdien apgautas
Aplink pilka migla
Pakeistum, jei žinotum
Dš kur paimti tas spalvas
Kas tikra, o kas ne
Vis gaubia paslaptis
Galbūt geriausias drangas
Lamva
Labanaktis

Mažiausia kariuomenės reguliarioji karinė struktūra (karinis vienetas) yra batalionas. Jis turi savo štabą ir gali veikti savarankiškai, t. y. vykdyti operacinius pajūmus visoms taktinėms misijoms vykdyti.

Priedai

Sausumos pajūg batalionui vadovauja vadas, o štabas yra pagrindinis bataliono vado rankis sprendimo primimo procesui organizuoti ir vykdyti rengiant sakymus, organizuojant ir kontroliuojant bataliono vado sprendimų/sakymų vykdymą.

A PRIEDAS

Tipinis (standartinis) sausumos pajūg bataliono štabas sudaro 6 skyriai. Jie vadovauja štabo viršininkas.

16.2. Reikalavimai kariuomenės personalui:

- a. 16.2.1. Lyderystė. Štabo viršininkas. Štabo viršininkas užtikrina štabo užduočių atlikimą nustatytu lyderystę yra labai svarbi užtikrinant karių veiklą. Motyvaciją vykdyti keliamas užduotis ir išlaikant jų aukštą moralę sunkių kovinių situacijų metu. Todėl Lietuvos kariuomenė turi ugdyti tokius ir ortokius lyderius, kurie sugebėtų rūpintis savo pavaldiniais, būtų profesionalūs ir siektų tobulėti, kad būtų laiku, tiksliai ir kūrybingai įvykdytos iškeltos karinės užduotys.
- b. 16.2.2. Motyvacija, iniciatyva ir kovos dvasia.
- c. Kariuomenės personalas turi būti rengiamas ir ugdomas kaip motyvuotas, iniciatyvus, gebantis planus ir veikti ekstremaliomis kovinėmis sąlygomis. Lietuvos kariai taip pat turi pasižymėti tokia kovine dvasia ir patriotiškumu, kurie niekada neleistų prarasti motyvacijos ir užtikrintų nedvejotiną atsidavimą savo tautai ir valstybei.
- d. Ištrauka, šaltinis – LIETUVOS RESPUBLIKOS KARINĖ STRATEGIJA, džia siekdamas sumažinti trukdymą operacijai ir gauti reikalingą paramą operatvurtinta Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2012 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1305
- e. Organizuoja bataliono ryši sistemą, tinklus, procedras, stebi, kaip j laikomasi. Užtikrina ryšio priemonių remonta.

B PRIEDAS

FONETINĖ ABĖCĖLĖ

Fonetinių abėcėlių yra įvairių, bet visos pagrįstos tuo pačiu principu – leidžia klausytojui, nematant savo korespondento, aiškiai skirti fonemas (garsinius ženklus), t. y. išvengti dviprasmybių. Tikriausiai ne kartą, kalbėdami telefonu, sutrikdavote, kai reikėdavo atskirti „P“ nuo „B“ arba „D“ nuo „T“, jei nepasakoma „Petras“ – „Birutė“, „Danutė“ – „Tomas“. Fonetinė abėcėlė reikalinga, kai vartojate žodžius, kurių pirmoji raidė ir yra ta raidė, kurią norite perduoti.

Fonetinė abėcėlė vartojama:

atskiroms raidėms perduoti;

perduodant žodį paraidžiui, kai dėl prasto ryšio adresatas nesupranta visų žodžių;

perduodant sunkiai tariamus (suprantamus) žodžius.

Bendraujant su kitų šalių pašnekovais ar šalies viduje dažniausiai vartojama tarptautinė abėcėlė. Tokios pat fonetinės abėcėlės vartojamos oro, jūrų ir sausumos pajūgose perduodant informaciją ryšio priemonėmis. Lietuvos, kaip daugelio pasaulio šalių, kariuomenėje vartojama NATO fonetinė abėcėlė.

Pvz., POLKA = PAPA – OSKAR – LIMA – KILO – ALFA

Raidė	Vartojamas žodis
A	ALFA
B	BRAVO
C	CHARLIE
D	DELTA
E	ECHO
F	FOXTROT
G	GOLF
H	HOTEL
I	INDIA
J	JULIETT
K	KILO
L	LIMA
M	MIKE
N	NOVEMBER
O	OSCAR
P	PAPA
Q	QUEBEC
R	ROMEO
S	SIERRA
T	TANGO
U	UNIFORM
V	VICTOR
W	WHISKEY
X	X-RAY
Y	YANKEE
Z	ZULU

C PRIEDAS

BATALIONO ŠTABAS

Mažiausia kariuomenės reguliarioji karinė struktūra (karinis vienetas) yra batalionas. Jis turi savo štabą ir gali veikti savarankiškai, t. y. turi reikalingus etatinius pajėgumus visoms taktinėms funkcijoms vykdyti.

Sausumos pajėgų batalionui vadovauja vadas, o štabas yra pagrindinis bataliono vado įrankis sprendimo priėmimo procesui organizuoti ir vykdyti rengiant įsakymus, organizuojant ir kontroliuojant bataliono vado sprendimų/įsakymų vykdymą.

Tipinį (standartinį) sausumos pajėgų bataliono štabą sudaro 6 skyriai. Jiems vadovauja štabo viršininkas.

a. Štabo viršininkas

Štabo viršininkas užtikrina štabo užduočių atlikimą nustatytu laiku koordinuodamas ir sinchronizuodamas štabo skyrių veiklą.

b. S1 (Personalo skyrius)

Stebi žmogiškųjų resursų skaičių, planuoja galimus nuostolius ir organizuoja personalo papildymą, laidotuves, karo belaisvių registraciją.

c. S2 (Žvalgybos skyrius)

Analizuoja priešų doktriną, taktiką, nustato stipriąsias ir silpnąsias vietas, numato priešų veiksmų eigos variantus, stebi ir analizuoja priešų veiksmus.

d. S3 (Operacijų skyrius)

Organizuoja padalinių karinių rengimą. Rengia operacijos planus ir išakymus. Koordinuoja ir sinchronizuoja operacijos eigą mūsų metu.

e. S4 (Aprūpinimo skyrius)

Organizuoja bataliono aprūpinimą. Numato tiekimo būdus, kelius ir rajonus. Organizuoja įrangos evakuaciją, remontą, sužeistųjų evakuaciją ir medicininį aprūpinimą. Kontroluoja išteklių kiekį ir būklę.

f. S5 (Karių ir civilių bendradarbiavimo skyrius)

Vertina civilinę aplinką ir jos galimą įtaką operacijos rajone. Bendradarbiauja su gyventojais ir vietos valdžia siekdamas sumažinti trukdymą operacijai ir gauti reikalingą paramą operacijai.

g. S6 (Ryšių skyrius)

Organizuoja bataliono ryšių sistemą, tinklus, procedūras, stebi, kaip jų laikomasi. Užtikrina ryšio priemonių remontą.

Parengta pagal FM 101-5

D PRIEDAS

Karinių operacijų išakymai

Karinės operacijos išakymas – tai žodinių, rašytinių arba schemomis pateiktų nurodymų rinkinys. Jis sudarytas remiantis ilgalaike operacijų rengimo patirtimi – taip, kad būtų galima trumpai perteikti būsimos operacijos vaizdą.

Karinių operacijų išakymai rengiami vadovaujantis tikslinio vadovavimo principu (nurodant, kas turi būti padaryta, kodėl to reikia, bet nurodant, kaip tiksliai tai atlikti). Gerai parengtame tiksliniame išakyme būtina turi būti:

- aprašytas aukštesnės vadovybės ketinimas, sumanymas ir veiklos vykdymo organizacinė struktūra;
- nustatytas pavaldinių vaidmuo (užduotys);
- numatytas tikslas (siekinys), veiklos būdai ir priemonės;
- skirta pakankamai išteklių.

Karinių operacijų išakymai būna:

- a) išpėjamieji – skirti padaliniams perspėti ir nurodymams ruošti operacijai duoti;
- b) operacijos – pagrindiniai išakymai, nustatantys, kaip bus vykdoma operacija;
- c) daliniai – papildantys/atnaujinantys operacijos išakymo punktus.

Karinės operacijos išakymas turi būti labai aiškus, tikslus ir kuo glaustesnis (trumpesnis). Operacijos išakymą sudaro penki punktai.

ĮSAKYMO FORMA

Nuorodos (Įrašoma, kuo remiantis buvo rengiamas operacijos įsakymas, dažniausiai – aukštesniojo vado operacijos įsakymas)

Žemėlapiai

Laiko zona

Vykdymo organizavimas

Orai (Užpildoma pateikta lentelė)

Vietovė (Vertinama remiantis angl. OAKOC¹)

1 - SITUACIJA

a. Priešo pajėgos:

- (1) Bendra situacija
- (2) Išsidėstymas
- (3) Pajėgumas
- (4) Galimybės
- (3) Tikėtinas priešų veiksmų eigų variantas
- (a) Svarbūs taikiniai

b. Draugiškosios pajėgos (Pateikiama vienu lygiu aukščiau, atsižvelgiant į padalinio vaidmenį aukštesniojo vado sumanyme):

- (1) Aukštesniojo padalinio uždavinys
- (2) Aukštesniojo vado ketinimas
- (3) Aukštesniojo vado sumanymas/manevras
- (4) Kaimyniniai padaliniai

c. Priskyrimai ir atskyrimai

¹O (angl. Obstacles) – Kliūtys

A (angl. Avenues of Approach) – Priartėjimo keliai

K (angl. Key Terrain)- Svarbiausia vietovė

O (angl. Observation and Fields of Fire) – Stebėjimas ir šaudymo laukai

C (angl. Concealment and Cover) – Slėpimas ir priedanga

2 UŽDAVINYS

(Formuluojama užduotis, kurią reikės įvykdyti padaliniui. Pateikiant uždavinį reikia atsakyti į šiuos klausimus: kas? ką? kada? kur? kodėl?)

3 VYKDYMAS

Ketinimas:

Tikslas

Pagrindinės užduotys

Galutinis rezultatas

a. Operacijos sumanymas:

- (1) Manevras
- (2) Parama ugnimi
- (3) Inžinerinė parama
- (4) Apsauga nuo cheminio, biologinio, radiologinio ir branduolinio ginklo

b. Užduotys manevriniam padaliniams:

- (1) (Formuluojamos nurodytos užduotys kiekvienam padaliniui)

c. Užduotys kovinės paramos padaliniams

d. Koordinuojamosios instrukcijos:

- (1) Koordinatės
- (2) Ribos
- (3) Laikai
- (4) Svarbiausios vado informacijos poreikiai:
  - (a) Svarbiausieji žvalgybos informacijos reikalavimai
  - (b) Draugiškų pajėgų informacijos poreikis
  - (5) Informacija, kurią būtina apsaugoti nuo priešų žvalgybos
  - (6) Saugumas (Ginklų kontrolės statusas ir pan.)
  - (7) Veiksmai (Judant, susidūrus su priešų, tiesioginės ir netiesioginės ugnies metu ir pan.)

4 APRŪPINIMAS

- a. Aprūpinimo sumanymas
- b. Tiekimas (I, II, III, IV, V klasės²)
- c. Medicininė parama
- d. Civilių ir kariškių bendradarbiavimas
- e. Kita logistinė parama:
  - (1) Belaisviai
  - (2) Nukautieji
  - (3) Remontas ir evakuacija
  - (4) Kitos priemonės

5 VALDYMAS ir VADOVAVIMAS

- a. Vadovavimas, valdymas:
  - (1) Vadaviečių vietos
  - (2) Vadovavimo grandinė
- b. Ryšiai:
  - (1) Šaukiniai
  - (2) Dažniai
  - (3) Slaptažodžiai
  - (4) Kodiniai taškai
  - (5) Kodiniai žodžiai

PATVIRTINIMAS: TAIP / NE (Pabraukti)

SUDARĖ:

PREIDAI: pvz., B priedas (priešo situacijos skaidrė), C priedas (operacijos skaidrė), D priedas (ugnies paramos skaidrė) ir kt.

PASKIRSTYMAS:

² I klasė – Maistas ir vanduo

II klasė – OSĮL (organizacinė struktūra ir įrangos lentelė) nurodytos priemonės

III klasė – degalai, tepalai, spec. skysčiai

IV klasė – priemonės, materialinės vertybės ar medžiagos, kurių nėra OSĮL

V klasė – šaudmenys, sprogmenys, cheminės medžiagos

VALERIJUS ŠERELIS

PJESĖ

TANGO

Atsakingoji redaktorė Eglė Trataitė-Žebeliene

Redagavo Nijolė Andriušienė

Maketavo Laima Adlytė

Kęstučio Dijoko, Andriaus Kubiliaus nuotraukos

Ernesto Kuckailio viršelio iliustracija

2014 Tiražas 500 egz. Užsakymas GL-506

Išleido Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija,

Šilo g. 5A, LT-10322 Vilnius

Spausdino Lietuvos kariuomenės Karo kartografijos centras,

Muitinės g. 4, Domeikava, LT-54359 Kauno r.

9 78 609 810743451

